

Plan- og landdistriktsstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar er sendt elektronisk til energiparker@plst.dk

Høring over udkast til forslag til lov om statsligt udpegede energiparker

Landbrug & Fødevarer har modtaget ovennævnte i høring den 5. februar 2024 og har følgende kommentarer:

Generelle bemærkninger

Landbrug & Fødevarer noterer sig, at lovforslaget er en udmøntning af "Klimaaf tale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023" af 12. december 2023 ml. Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre og Alternativet. Med loven skal statsligt udpegede energiparker gives særlige vilkår, der bl.a. lempet hensyn til arealbeskyttelse, og dermed gør det nemmere og hurtigere at få tilladelser og dispensationer til opstilling af vedvarende energi og ift. placering af PtX-anlæg og virksomheder i tilknytning til energiparkerne.

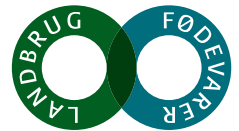
Landbrug & Fødevarer støtter overordnet op om lovforslagets formål og initiativer til at lempe bureaukrati og hensyn til arealbeskyttelse ifm. etablering af vedvarende energi fra solceller og vindmøller inden for udpegede energiparker på land. En smidigere planproces for tilstødende PtX-anlæg og virksomheder, ser vi også som en oplagt mulighed for at styrke samplaceringen, og forhåbentligt reducere omkostninger til infrastruktur. Vi vil dog på det kraftigste anbefale at brede de mange gode tiltag ud, så de gælder ved etablering af solceller og vindmøller i almindelighed. Det er vigtigt, hvis vi skal nå i mål med en firedobling af den landbaserede vedvarende energi inden 2030, hvoraf energiparkerne udgør et væsentligt men ikke tilstrækkeligt bidrag.

Det er vigtigt at pointere, at Landbrug & Fødevarer ikke mener, at hensynet til arealbeskyttelse generelt skal tilsidesættes, men vi mener, at lovforslaget sætter en retning for, hvad myndigheder generelt bør have af muligheder for at planlægge for vedvarende energi i det åbne land. Det uddybes i nedenstående.

Udpegning af energiparker

Det følger af lovforslaget, at kommunalbestyrelsen fortsat skal give tilslutning til udpegningen, og at de i den sammenhæng skal inddrage almindelige planlægningsmæssige hensyn herunder hensyn til lokalsamfund, åbne kystlandskaber, væsentlige naturværdier og biodiversitet. Det fremgår videre, at ministeren vil kunne udpege områder til energiparker uanset den hidtidige planlægning efter planloven. Dog ikke hvis nationale interesser taler afgørende mod udpegningen.

Landbrug & Fødevarer ser en masse modsatrettede beføjelser og hensyn i lovforslagets bemyndigelse af hhv. kommunalbestyrelse og ministeren. Vi ønsker derfor en specificering af, hvornår ministeren overlades bemyndigelse til at gå ind og træffe afgørelse om udpegningen af en energipark, så udviklerne har nogle kendte og afgrænsede tidshorisonter at forholde sig til.

Vi ønsker også en uddybning af, hvorvidt den nye beføjelse, hvor ministeren kan udpege områder til energiparker uanset den hidtidige planlægning efter planloven, betyder, at der kan udpeges energiparker i områder, hvor ansøgere tidligere har fået afslag ift. eksisterende lokalplaner.

Det fremgår desuden af lovforslaget, at ministeren vil kunne inddrage hensynet til andre arealanvendelsesinteresser i vurderingen af de udpegede arealer. Her nævnes bl.a. overlap med større sammenhængende forekomster af drænedede kulstofrige arealer (lavbundsarealer), hvor etablering af vindmøller og solcelleanlæg vil kunne vanskeliggøre udtagning og vådgøring af disse for at reducere udledningen af klimagasser.

Det kan tolkes ud fra lovforslaget, at lavbundsarealer skal friholdes fra at indgå i statsligt udpegede energiparker. I Landbrug & Fødevarer finder vi det stik imod hensigten i 'Klimaaftale om mere grøn energi fra sol og vind på land 2023', som lovforslaget har til formål at udmønte. I aftalen fremgår det, at den længe ventede solcellestrategi vil afdække de specifikke barrierer, der gør sig gældende for etablering af solceller på lavbundslande. Vil Plan- og landdistriktsstyrelsen uddybe, om nærværende lovforslag skal ses som en indskrænkelse af mulighederne for at etablere vedvarende energi på lavbundslande?

Landbrug & Fødevarer vil i forlængelse af ovenstående anbefale, at lovforslaget i stedet sætter retning for, hvordan vi i højere grad kan styrke multifunktionaliteten i arealanvendelsen. Her er samplacering af vedvarende energi og udtagning af lavbundslande et effektivt værktøj til at nå de statslige mål om hhv. firedobling af vedvarende energi på land og udtagning af 100.000 ha. lavbundslande.

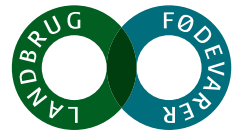
Betingelser for udpegning af en energipark

Lovforslaget specificerer, at arealer kun kan udpeges som energipark efter de foreslåede regler, hvis arealet forventes at kunne rumme vindmøller, solcelleanlæg eller en blanding heraf med en samlet årlig elproduktion på minimum 100 GWh, og hvis nationale interesser ikke taler afgørende imod udpegningen.

Landbrug & Fødevarer forstår ønsket om, at energiparker skal have en skala, så de bidrager mest muligt mod det endelige mål om en firedobling af vedvarende energi på land. Vi ser dog en risiko for, at det høje og uflexible effektkrav kan blive en barriere for effektiv udpegning af energiparker. Når der foruden effekt skal tages øvrige hensyn såsom arealbeskyttelse, andre arealanvendelsesinteresser og påvirkning for lokalsamfund, bør effektkravet ikke være ultimativt. Eftersom mindre projekter ydermere er mindre indgribende i det åbne land, kan det virke paradoksalt, at man kun lempes for arealbeskyttelses- og planlægningskrav for store projekter, og fastholder omstændige og bureaukratiske tunge krav til mindre projekter. Det peger tilbage til Landbrug & Fødevarers overordnede anbefaling om at brede nogle af lempelsesmulighederne ud til projekter uden for de udpegede områder inklusive mindre projekter.

Fravigelse af anden lovgivning (kystnærhedszone)

Som det fremgår af lovforslaget, er kystnærhedszonen ikke en forbudszone, og der findes allerede i dag beføjelser til at planlægge for vedvarende energi, nemlig vindmøller, i kystnærhedszonen ud fra en planlægningsmæssig og funktionel begrundelse for kystnær lokalisering. Det foreslås med lovforslaget, at der gives dispensation fra de planlægningsmæssige begrænsninger i kystnærhedszone inden for udpegede områder til energiparker, således der ikke behøver at være en planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for placeringen. Solcellers behov for høj solindstråling udgør en central del af den funktionelle begrundelse. Der foreligger endvidere en særlig planlægningsmæssig begrundelse, idet solceller vil forsyne

befolkningen med vedvarende energi. Hensynet til vedvarende energi er i sig selv en planlægningsmæssig relevant begrundelse.

Landbrug & Fødevarer anbefaler en bredere lempelse af begrænsninger for planlægning i kystnærhedszone, da der netop findes en funktionel begrundelse for, at også solceller placeres i kystnære områder. Den administrative praksis i dag anerkender dog ikke den generelle funktionelle begrundelse for solceller i kystnærhedszoner, selvom der er en højere solindstråling ved kysterne, som har en dokumenteret positiv effekt på solcellernes ydeevne, på samme vis som vindforholdene har det på vindmøllernes effekt i disse zoner. Færre skyer og genskin ved kysten kan tillige betyde en højere og mere effektiv udnyttelse af opsatte solcelleanlæg.

Landbrug & Fødevarer vil derfor kraftigt henstille til, at dette forhold tages med i lovforslaget, så der indsættes en generel dispensationsbestemmelse for planlægning af solceller i kystnærhedszone ud fra de funktionelle fordele ved en sådan placering. Dermed sidestilles solceller med vindmøller i den administrative praksis.

Lov om naturbeskyttelse

Med lovforslaget skal der desuden indføres en ny dispensation i naturbeskyttelsesloven, hvorefter myndighederne kan gøre undtagelse fra en række bestemmelser om hhv. sø- og åbeskyttelseslinjen, skovbyggelinjen, fortidsmindebeskyttelseslinjen og kirkebyggelinjen til etablering af vindmøller, solcelleanlæg eller tilknyttede anlæg i energiparken, når det er nødvendigt for, at energiparken kan realiseres.

Landbrug & Fødevarer vil gerne bakke op om dispensationsmulighederne fra naturbeskyttelsesloven i energiparkerne, så det bliver lettere at etablere vedvarende energi.

Beskyttelse af husdyrbrug

Det er helt afgørende for Landbrug & Fødevarer, at husdyrbrugenes eksistens og udviklingsmuligheder beskyttes mod fx lugtkrav som følge af ændret arealanvendelse. Det kan fx være skift af status til byzone eller etablering af anden følsom arealanvendelse. Det bør således ikke være muligt at lave ændret arealanvendelse, hvis det vil få negative konsekvenser for husdyrbrugenes eksistens eller udviklingsmuligheder.

Landbrug & Fødevarer har tidligere foreslået en model, som kan sikre husdyrbrugene ifm. en ændret arealanvendelse. Løsningen etablerer såkaldte "Opmærksomhedszoner" rundt om husdyrbrugene, hvor en ændret arealanvendelse kun kan tillades, hvis husdyrbrugene ikke påvirkes negativt herunder via brug af lempede lugtkrav.

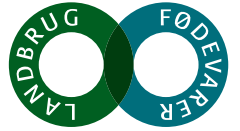
Landbrug & Fødevarer tager meget gerne en drøftelse med ministeriet om brugen af opmærksomhedszoner.

Ønskes ovennævnte uddybet er I velkomne til at kontakte os, ligesom vi fra Landbrug & Fødevarers side gerne vil forbeholde os muligheden for at vende tilbage med yderligere kommentarer.

Med venlig hilsen

Simon Horsholt
Seniorkonsulent

Klima & Energi

M + 4527852384
E simh@lf.dk